

pověděl starosta. "Ale já ti vskutku nemohu pomoci a musím si dát od tebe i to líbiti, pakli mne chceš nazvat zatvřelým."

Doktor bezpochyby již uznával, že má starosta pravdu, neboť klonil hlavu na prsa a díval se zamyšlen z okna.

Pakli on těm ubohým lidem nepomohl, byli ztraceni, neboť by se byli zase dostali v moc tomu Španělovi a té zlomyslné hraběnce.

Tato myšlenka jej velice trápila a on si z hluboka vzdechl.

Najednou se však jeho zasmušilý obličej zase vyjasnil, kolem jeho rtů se jevil vítězný úsměv, a on pokročil rychle k starostovi a pravil:

"Již vím, jakým způsobem bychom mohli ty ubohé lidi zachránit a to záleží jen na tobě."

"Tedy se vyslov," pravil starosta. "Já jsem ku všemu ochotěn, čím bych ti mohl býti užitečným."

"Ty musíš mít ještě u sebe průvodní listy oněch četníků, kteří padli v boji s těmi polskými uprchlíky!" zvolal lékař. "Pokud vím, nebyly ty listy od tebe ještě zpět požádány a proto se podívejme, zdali bychom mohli některého z nich ku svému účelu použítí."

"To je nemožná věc," namítal starosta. "Ti četníci byli vesměs silní mužové a byli také o mnoho starší než je Kaminski a jeho milenka, a proto myslím, že se nedá s jejich průvodními listy nic dělati."

"Ale můžeme se na ně aspoň podívat, zdali by se přece některý k našemu účelu hodil!" zvolal lékař, a vzav pak od starosty průvodní listy zabitych četníků, počal je bedlivě prohlížeti.

První a druhý list se k jeho účelům nehodil, ale třetího se již mohlo použítí a čtvrtý se hodil docela na osobu Kaminskiho.

Majitel toho průvodního listu, kterého již dávno červy žraly, byl rovněž tak velký a silný jako Kaminski, a co se týkalo stáří, shodovalo se též poněkud se stářím Kaminskiho a proto se dalo očekávat, že ho pohraniční stráž zadržovat nebude, když porovná popis jeho osoby se skutečností.

Lékař projevil nad tím svou radost a upamatovav se, že byla Jelva před ním o nějakém cestovním výkazu se zmínila, vrátil se s chvatem domů, aby se přesvědčil, zdali ten list má čili nic.

Jelva jej skutečně měla, neboť si jej dovedla zaopatřiti, když se chtěla na tu cestu vydati, a vypravovala lékařovi, že jí byl ten list již jednou dobrou službu prokázal, když se setkala na té cestě s četnickou hlídkou, která jej shledala docela v pořádku.

"Tedy jsme již zachráněni!" zvolal lékař radostně a pospíšil pak s Jelvou ke Kaminskimu.

Bohumil se brzo zase zotavil, když byla jeho rána se zacelila, jeho silné a zdravé tělo zvítězilo nad tou nemocí, která byla zase se zhoršila, když byl Pedra a Marii Bělčinskou spatřil, následkem čehož mu el užstat několik dní ležeti.

Byl sice ještě tak slabý, že by ho bylo mohlo dítě porazit, ale přece byl již s to, tu dalekou cestu podniknouti.

"Jsem rád, že můžeme konečně odsud odjet," pravil k doktoru Červinskimu. "Již se nemohu ani dočkat, až přijdu zase na zdravý a čerstvý vzduch. Já se tomu osudu nepodám kterýž mne pronásleduje a budu proti němu bojovati, dokud bude ve mně kapka krve."

"To se stalo řízením božím, pane hrabě, že jste přišel právě ke mně," pravil lékař. "Až bude vaše nevina dokázána, až budete moci říci, že již nemáte žádného nepřítel, který by vám ještě mohl škoditi, zajásám radostí a budu ten den oslavovati, neboť mám s vámi upřímnou soustrast, jako byste byl můj vlastní syn."

"Díky vám za vaše vřelé účastenství!" zvolala Jelva, pojavši lékaře za ruku. "Bůh vám to všechno odplatí, co jste pro nás učinil a já doufám, že nám bude také někdy možným svou vděčnost skutkem vám dokázati."

"O tom nemluvme, děti," pravil Červinski, maje oči slzami zalité. "To odložme až na šťastnější dobu, až vyvážneme ze všeho nebezpečí. Nyní musíme především na to pamatovati, abychom byli na tu cestu náležitě připraveni, neboť se na ni vydáme dnes večer."

Lékař nyní oznámil Bohumilovi všechno, co tento musel věděti, aby se uvaroval všelikého nebezpečí, odevzdal mu průvodní list po zabitém četníkovi, ale k tomu svoliti nechtěl, když se Kaminski vyjádřil, že by ještě rád mluvil s Pedrem.

"Nač je toho zapotřebí, abyste s ním ještě mluvil!" zvolal lékař. "Já nevidím žádnou příčinu a radil bych vám, abyste toho mstivého člověka darmo nedráždil. Vy se snad již nikdy ve svém životě nesetkáte, a proto byste měl již docela na něj zapomenouti."

"Ne," zvolal Bohumil, "já se musím toho člověka zeptat, co ho k tomu přimělo, že se stal mým nepřitelem, kdežto byl až do nedávna mým oddaným přítelem, a vydal za mne i svůj život v nebezpečí. Proto mi v tom nebraňte, pane doktore, já s tím člověkem mluvit musím."

Červinski viděl, že by bylo marné Kaminskiho s toho zrazovati, a proto konečně k tomu svolil.

My se však k Pedrovi do jeho vězení dříve podíváme, než tam Kaminski vstoupí.

On se sice choval pokojně, ale v jeho útrokách bouřily rozličné

city, a sice záští a msta nejen proti Kaminskimu nýbrž také proti Marii Bělčinské, která mu posud nepřicházela na pomoc.

On na to zpořehal s celou jistotou, že se tam vrátí s několika odhodlanými muži, že jej z toho vězení vysvobodí a že se zmocní hraběte Kaminskiho, ale v té naději se sklamal.

Již byl čtrnáct dní v tom pokoji uvězněn, již to trvalo čtrnáct dní, co byla jeho síla spoutána, a zatím měli jeho protivníci dost času, že se mohli připravit na odpor.

Proto již o tom pochyboval, že by mohl tu mstu, o níž byl s Bělčinskou se uradil, někdy vykonati, i zlořečil svému osudu.

Najednou se však zamlčel, neboť byla v tu chvíli jeho pozornost upoutána na člověka, jenž se objevil v zahradě mezi křovím, kamž byla z toho okna vyhlídka.

Na první pohled by byl Pedro toho člověka považoval buď za lékařova pomocníka anebo za sluhu, kdyby se byl plachým okem kolem sebe neohlížel a s velkou opatrností dále nepostupoval.

Tento člověk přebíhal od jednoho keře k druhému a jakmile učinil několik kroků, ohledal se na všechny strany a teprv když se přesvědčil, že ho nikdo nepozoruje, odvážil se zase dále.

Pedro otevřel nyní okno a hleděl na sebe obrátit pozornost toho člověka, jehož obličej nemohl při večerním soumraku dobře rozeznati. Za chvíli ho ten člověk skutečně v okně spozoroval a spěchal pak k němu.

"Díky Bohu, to jste vy, šlechtný pane, kteréhož hledám," pravil pak, došed až pod samé okno.

"To jsi ty, Josefo? Posílá tě sem tvoje paní?" tázal se Pedro, jea radostně překvapen, neboť byl v tom člověku jednoho ze sluhů poznal kteříž byli hraběnkou Bělčinskou z Varšavy do Lukova provázeli.

"Ano, to jsem já," ozval se dole hlas. "Moje velitelkyně mne k vám posílá, abych vám oznámil, že vás přichází vysvobodit. Vzkazuje vám, abyste hleděl útěk Kaminskiho aspoň ještě o dva dny pozdržeti, a pak že bude vyhráno."

"Opravdu!" zvolal Pedro v radostném rozčilení, ale brzo se zase zasmušil a pravil: "Ale jak to mohu dokázati? Já jsem zde vězněn a hraběnka se mylí, pakli myslí, že mám nějaký vliv na obyvatelstvo toho domu. Jdi tedy a řekni jí, že je to nemožná věc, co ode mne žádá."

"S takovým vyřízením se ku své velitelce vrátit nemohu," namítal sluha. "Ona tvrdí, že je vám všechno možným a očekává, že její rozkaz přísně vykonáte."

"Kde pak je paní hraběnka Bělčinská a co má v úmyslu?" tázal se Pedro a sluha mu na to odpověděl, že byla Marie Bělčinská hned tenkrát, když odjížděla z Lukova o to se zasazovala, aby vysvobodila Pedra z jeho vězení, ale že se jí nepodařilo najít na cestě lidi, kteří by se jí k tomu propůjčili, a proto že musela konat cestu až do Varšavy. Tam prý si najala několik mužů, kteří jsou ku všemu odhodláni, a přiměla prý je k tomu, aby s ní jeli do Lukova.

Ta tlupa prý již za dva dny přijede, a proto měl Pedro již také ve svém vlastním zájmu o to se postarati, aby vykonal hraběncin rozkaz.

Pedro strašně zaklel a pravil ještě jednou, že je mu to nemožným poněvadž prý nikoho z toho domu ani nespattí.

Chtěl tomu sluhovi ještě říci, aby to oznámil hraběnce a vyzval ji, aby co nejdříve do Lukova přijela, ale právě v tu chvíli zaslechl kročeje a pak slyšel, jak se dveře otvíraly.

Pročez musel odstoupit od okna, aby nepřivedl Josefa do žádného nebezpečí.

Zavřel s chvatem okno a obrátil se ke dveřím, ale nespattil v nich jak se domníval, svého hlídače, jednoho sluhu doktorova, nýbrž hraběte Kaminskiho.

"Co vás ke mně vede?" zvolal s úžasnutím. "Já myslím, že my dva nemáme spolu co mluvit."

"Já zase myslím naopak," odvětil hrabě. "Vždyť bych sem byl ani nešel, kdybych byl neuznal potřebu s vámi mluvit!"

Nyní nastalo krátké mlčení, načež se jal Kaminski zase slova a pravil povzneseným hlasem:

"Mně pořád leží na mysli, done Pedro, co jsem vám udělal, že jste se stal mým nepřitelem. Já nemohu tu myšlenku ani snést, že mne člověk, kterému jsem k velkým díkům zavázán, na smrt nenávidí a proto vás prosím, abyste mi tu hádanku vysvětlil."

"Což kdybych si byl umínil o té věci mlčeti?" namítal Pedro, jemuž to bylo velmi nemilým, že k němu Kaminski přišel, neboť si pomyslí, že bude moci nyní rozkaz hraběnky Bělčinské snadněji vykonati. "Což kdybych se byl pevně na tom ustanovil, že to nikomu neřeknu, proč jsem vaším nepřitelem—ani tenkrát, kdybych věděl, že že mne budete mít za to v opovržená?"

"Pak bych vás tím značněji prosil, abyste mi tu příčinu udal," odpověděl Bohumil. "Tím zase mou mysl upokojíte, když vyhovíte mému přání."

"Ubohý jinochu, vy jste se stal obětí nepřátelského osudu," pravil Pedro s líčenou soustrastí. "Já toho srdečně lituji, že vás musím